

Huiswerkbeleid

**Beleidsdocument
Huiswerk opgeven en plannen**

**De Passie
Utrecht**

Namens de werkgroep: Matthijs Langeraar

April 2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Problemen	3
3. Doel visiedocument	4
4. Uitgangspunten	4
5. Randvoorwaarden	4
Ad1: Gefaseerde opbouw	5
Fase 0: De start van de onderbouw	5
Fase 1: Leerling is zelf verantwoordelijk om het huiswerk op orde te hebben.	5
Fase 2: Leerling is in staat het leerwerk voor een toetsweek goed in te plannen.	5
Fase 3: Uitbouwen van de mate van eigen verantwoordelijkheid tot streefniveau van de afdeling vmbo/havo/vwo	5
Ad2: de onderscheiden rollen en verantwoordelijkheden	6
De rol van de leerling.....	6
De rol van de vakdocent.....	6
De rol van de mentor	6
De rol van de ouders / verzorgers	6
De rol van de schoolleiding	6
Bijlage 1: functies van huiswerk	7
Bijlage 2: Studielast uren huiswerk	7

1. Inleiding

Met dit beleidsdocument willen wij duidelijkheid geven hoe wij op de Passie omgaan met huiswerk. Huiswerk is tot op heden een belangrijk onderdeel van het onderwijs en van het 'leren leren' van onze leerlingen. Uit onderzoek blijkt dat (een passende hoeveelheid) huiswerk:

- ervoor zorgt dat de leerlingen de leerstof beter onthouden en begrijpen, doordat ze hun kennis en vaardigheden verfijnen en uitbreiden;
- de verwerking van informatie bevordert;
- de leerlingen leert kritisch na te denken over dat waar ze mee bezig zijn;
- een goede voorbereiding op komende lessen is;
- het zelfstandig werken bevordert.

Voor de didactische en pedagogische functie van huiswerk, zie bijlage 1.

2. Problemen

Het maken van huiswerk kan dus bijdragen aan de bovengenoemde ontwikkeldoelen die we als school nastreven. Er zijn echter twee problemen/aandachtsgebieden waar we als school tegenaan lopen.

Probleem 1: Niet alle leerlingen maken trouw en op een goede manier hun huiswerk.

Huiswerk maken is voor kinderen niet altijd even prettig. De discipline om huiswerk te maken verschilt nogal. Als de huiswerkattitude bij teveel leerlingen slecht ontwikkeld is, heeft dit nadelige effecten op de werksfeer, lessen, resultaten en de ontwikkeling van leerlingen. Dit kan zich uiten in leerlingen die te weinig tijd besteden aan huiswerk, of juist te veel (bijlage 2).

Probleem 2: Onduidelijkheid / grote verscheidenheid over de wijze waarop huiswerk wordt gecommuniceerd en afwezigheid van huiswerkbeleid om te komen tot een gezamenlijke aanpak.

In verband met huiswerk maken is het van belang om leerlingen systematisch aan te leren hoe ze huiswerk maken en daar ook op te controleren. Ook is het van belang om helderheid te geven over de wijze waarop het huiswerk wordt gecommuniceerd. Op de Passie is er een grote verscheidenheid aan de manier waarop het huiswerk wordt gecommuniceerd en hoewel er in de mentorlessen en de vakken aandacht wordt gegeven hoe je huiswerk maakt, is er maar een beperkte afstemming met de vakdocenten.

3. Doel visiedocument

Dit beleidsdocument heeft daarom als doel om richtlijnen/uitgangspunten te formuleren voor een goed huiswerkbeleid dat beoogt de benoemde problemen zo goed als mogelijk op te lossen. Naast de uitgangspunten die voor de hele school van toepassing zijn, is het nodig om af te spreken hoe de (gefaseerde) opbouw eruit ziet passend bij de ontwikkelingsfase van de leerling.

4. Uitgangspunten

Het huiswerkbeleid dient bij te dragen om doelen van huiswerk maken ook te realiseren. Hieronder volgt een voorstel om deze doelen te bereiken. Het voorstel is gebaseerd op een tweetal principes:

1. Gefaseerde opbouw: het is goed als er sprake is van een gefaseerde opbouw die passend is bij de leeftijds- en ontwikkelingsfase van de leerling. (Zie ad1.)
2. Gedeelde verantwoordelijkheid en op elkaar afgestemde aanpak: leerling, vakdocent, mentor en ouder hebben een rol in (het aanleren van) het huiswerk. Om te komen tot het aanleren van het plannen en maken van huiswerk is het goed als de aanpak van mentor, docent en ouders op elkaar zijn afgestemd. Het is daarom belangrijk om per fase te beschrijven wat die rol en verantwoordelijkheid inhoudt. (Zie ad2.)

In het 'format Huiswerkbeleid' staan de uitgewerkte afspraken en verantwoordelijkheden.

5. Randvoorwaarden

- Studie- en leervaardigheden Tumult moeten niet alleen in mentorlessen worden aangereikt maar vertaling krijgen naar de vakken en lessen.
- Ontwikkelen van Passie-agenda waar methode Tumult kan worden toegepast.
- Goede periodeplanners ontwikkelen.
- Tijd voor docenten om periodeplanners te ontwikkelen: eerste jaar elke periode tijd geven om periodeplanner te maken/ontwikkelen, met als start daarvan een moment aan het einde van schooljaar 2017-2018.
- Zorgcoördinatoren, leerlingbegeleiders en invaldocenten moeten toegang hebben tot de periodeplanners van de klassen.
- Sanctie bij het niet maken van huiswerk is afhankelijk van klas/jaar, dus maatwerk. Uitwerking is nog nodig in het sectorenoverleg: binnen de sector afspraken over maken.

Ad1: Gefaseerde opbouw

Fase 0: De start van de onderbouw

Het huiswerk wordt in deze voorfase aan het eind van de les op het bord gezet. Verwijs altijd naar de periodeplanners zodat leerlingen enig overzicht krijgen over het totale programma. Leerlingen gebruiken een papieren 1-blik agenda. Met behulp van Tumult moeten mentoren én vakdocenten de leerling aanleren hoe de leerling zijn huiswerk en leerwerk dient te plannen, en duidelijk te maken hoeveel tijd dit normaliter kost. Daarbij worden er stappenplannen gemaakt voor leerling, mentor en vakdocent hoe dit kan worden aangeleerd. Ook wordt met ouders gecommuniceerd op welke manier zij daarin kunnen ondersteunen.

Fase 1: Leerling is zelf verantwoordelijk om het huiswerk op orde te hebben.

Voor het huiswerk wordt verwezen naar de periodeplanners, daarnaast wordt huiswerk op het bord gezet. Het is van belang dat het huiswerk noteren voor de leerling een actieve handeling is. Leerling moet betrokken zijn met het huiswerk dat wordt opgegeven en hij/zij moet weten wat te doen. De leerling moet in deze fase nadrukkelijk aangesproken worden op het niet maken van huiswerk en er volgen consequenties als dat niet op orde is. Deze consequenties worden per sector besproken en nageleefd. Voorkomen moet worden dat de leerling zegt: 'Ik kon niet op de elektronische leeromgeving, dus ik wist niet wat ik moest doen.'

Fase 2: Leerling is in staat het leerwerk voor een toetsweek goed in te plannen.

Van de leerling wordt in toenemende mate verwacht dat hij/zij verder vooruit kan plannen door zich voor te bereiden op een toets(week). In de voorbereiding op de toetsweek wordt de leerling daarbij door mentor en vakdocenten begeleid. Ook ouders kunnen in de ontwikkeling van deze vaardigheden worden betrokken. De Tumult en mentorlessen methode: deel grote hoeveelheden stof in kleine, overzichtelijke blokjes. Deze blokjes kun je vervolgens inplannen in je agenda.

Fase 3: Uitbouwen van de mate van eigen verantwoordelijkheid tot streefniveau van de afdeling vmbo/havo/vwo

Leerling leert niet alleen toetsen, maar al het huiswerk te plannen/organiseren, op een manier die aansluit bij de vervolgopleiding én de doelstellingen van de Passie wat betreft eigen verantwoordelijkheid (zie het uitgewerkte format Huiswerkbeleid). Op basis daarvan spreekt elke afdeling af welk niveau zou moeten worden nagestreefd.

Ad2: de onderscheiden rollen en verantwoordelijkheden.

De rol van de leerling

Voor de leerling is een hoofdrol weggelegd. De leerling is in toenemende mate verantwoordelijk voor het op orde hebben van zijn huiswerk.

- Leerlingen noteren het huiswerk in de **schoolagenda**.
- Van de leerling wordt verwacht dat hij/zij de huiswerkopdrachten zo goed en verzorgd mogelijk maakt en bestudeert volgens de aanwijzingen van de docent.

De rol van de vakdocent

Uitgangspunt is dat de vakdocent in de klas een hoofdrol speelt bij de bewaking en bevordering van de kwaliteit van het onderwijs. Hij is **de spil van het huiswerkbeleid**. Een eenduidige aanpak is van groot belang voor de leerling.

- De docent geeft duidelijk aan wat het huiswerk is (periodeplanners).
- De docent geeft het huiswerk ruim voor het einde van de les op.
- De docent laat het huiswerk altijd noteren in de **schoolagenda**.
- De docent differentieert zo mogelijk in huiswerkopdrachten.

De rol van de mentor

- De mentor inventariseert waar eventuele problemen zijn en overlegt met de zorgcoördinator, vakdocent en eventueel ouders over het ondernemen van acties.
- De mentor ondersteunt zo nodig de leerling in het plannen van huiswerk.

De rol van de ouders / verzorgers

- Het bieden van structuur en randvoorwaarden thuis waarin het huiswerk gemaakt moet worden.
- Het inrichten van een studieplek waar de leerling weinig afgeleid wordt.
- Zorgen voor een goede balans tussen ontspanning en inspanning.
- Positief stimuleren en proberen bij minder goede prestaties de oorzaken in kaart te brengen.
- Contact opnemen met de mentor als de leerling onevenredig veel of weinig tijd besteedt aan het huiswerk voor een vak en/of als er problemen zijn bij een vak.

De rol van de schoolleiding

De schoolleiding heeft de eindverantwoordelijkheid voor het opstellen, het (doen) uitvoeren, het evalueren en het (eventueel) bijstellen van huiswerkbeleid. Dat betekent dat:

- Docenten geïnformeerd zijn over het bestaan en de vindbaarheid van het huiswerkbeleid.
- Huiswerkafspraken duidelijk worden geformuleerd en alle betrokkenen goed geïnformeerd worden.

Bijlage 1: functies van huiswerk

1. **Een didactische functie:** Huiswerk vormt een deel van het leerproces.

- Door middel van het huiswerk worden (nieuwe) schoolactiviteiten voorbereid en uitgewerkt.
- Memoriseren, herhalen. Inslipen van leerstof en vaardigheden.
- Door oefening en verdieping van de lesstof ontdekken waar de problemen liggen en welke lesstof goed beheerst wordt (reflecteren).
- Geeft mogelijkheden tot differentiëren (maatwerk).
- Het aanleren van een studiediscipline. Studeren wordt een onderdeel van de dagbesteding buiten school.

2. **Een pedagogische functie:**

- Door het huiswerk maken de leerlingen kennis met en vergroten hun vaardigheid tot zelfstandig leren en werken.
- De leerlingen leren zich een doel te stellen, te plannen en verantwoordelijkheid te dragen.
- De leerlingen bereiden zich steeds meer voor op zelfstudie in het vervolgonderwijs.

Bijlage 2: Studielast uren huiswerk

Docenten streven ernaar in de les ook individuele verwerkingstijd te bieden. Toch moet er ook thuis huiswerk gemaakt worden. Onderstaande is een richtlijn, waar naar inzicht van afgeweken kan worden.

Klas 1: 5 uur per week

Klas 2: min. 5 uur per week, max. 10 uur per week

Klas 3: min. 5 uur per week, max. 10 uur per week

Klas 4: 15 uur per week (KWT)

Klas 5: 15 uur per week

Klas 6: 15 uur per week